

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/188/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2217210763
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lucia Mizerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2217210763.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Lucia Mizerová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Martina Valentová, v právnej veci žalobcu: C. Y., nar. XX.X.XXXX, adresa D., L. XXX/XX, zastúpeného advokátom: JUDr. Gejza Sidó, so sídlom Dunajská Streda, Malá 13, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, zastúpenému: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA, s. r. o., so sídlom Trenčín, 1. mája 173/11, adresa pre doručovanie Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 47 234 679, o zaplatenie 1.837,26-Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 5C/22/2017-74 zo dňa 5.6.2018, v znení opravného uznesenia č. k. 5C/22/2017-109 zo dňa 11.7.2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s jeho opravným uznesením **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 1.837,26 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku; výrokom II. priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100% a výrokom III. rozhodol, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku v samostatnom uznesení.

2. Rozhodnutie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 100 ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 107 ods. 1 a 2 OZ, § 451 ods. 1, 2 OZ, § 456 OZ a vecne tým, že žalobca sa žalobou domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vzhľadom na to, že rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 10C/25/2015-57 zo dňa 29.6.2015 bol zamietnutý nárok žalovaného voči žalobcovi na zaplatenie nedoplatku na úvere poskytnutého žalovaným podľa zmluvy zo dňa 11.9.2003, a to pre absenciu zákonom stanovených náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 4 ods. 2 písm. i) a § 4 ods. 5 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, pričom konštatoval, že z poskytnutého úveru 3.858,88 Eur žalobca uhradil 5.696,14 eur, teda rozdiel 1.837,26 eur predstavuje majetkový prospech žalovaného získaný plnením bez právneho dôvodu. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že rozsudkom vydaním vo veci sp. zn. 10C/25/2015, právoplatným dňa 11.8.2015, ktorého záver je pre súd v tejto veci právne záväzný, bol zamietnutý nárok žalovaného voči žalobcovi na zaplatenie úrokov a poplatkov ako neopodstatnený, pričom žalovaný poskytnutú istinu 3.858,88 eur preplatil, keď na splátkach uhradil sumu až 5.696,14 eur, teda rozdiel v sume 1.837,26 eur predstavuje plnenie, ktoré je žalovaný povinný žalobcovi vydať. Vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania, aplikoval súd prvej inštancie na daný prípad ust. § 107 ods. 1 a 2 OZ. Uviedol, že právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa môže premlčať tak v dvojročnej subjektívnej, ako aj v trojročnej objektívnej premlčacej dobe. Subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr než objektívna premlčacia doba. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa totiž oprávnený nemôže dozvedieť skôr, než bezdôvodné obohatenie vôbec vzniklo. Preto ani subjektívna lehota nemôže začať plynúť skôr, než vznikne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia,

ktorého sa týka. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa oprávnený dozvie vtedy, keď pozná skutkové okolnosti, z ktorých možno usudzovať na získanie bezdôvodného obohatenia na jeho úkor, a to aspoň v takej výške (objektívne vyčíslené v peniazoch), že právo na jeho vydanie možno dôvodne uplatniť na súde. Rozhoduje skutočná a nie predpokladaná znalosť okolností uvedených v § 107 ods. 1 OZ. K bezdôvodnému obohateniu získanému plnením bez právneho dôvodu, ak právny dôvod neexistoval od začiatku, dochádza okamihom poskytnutia plnenia. Týmto okamihom je tiež určený začiatok objektívnej premlčacej doby. Subjektívna premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa postihnutý dozvedel, že plnil bez právneho dôvodu a komu plnil. Súd mal za to, že žalobca sa dozvedel o tom, že žalovaný získal bezdôvodné obohatenie až právoplatnosťou rozsudku vo veci sp. zn. 10C/25/2015, teda dňom 11.8.2015. Žalobu podal na súd dňa 16.5.2017, teda pred uplynutím dvojročnej subjektívnej doby, ktorá uplynula ku dňu 11.8.2017 a počas plynutia trojročnej objektívnej doby, ktorá nemohla začať plynúť skôr než ako dvojročná subjektívna doba. Vzhľadom na to súd prvej inštancie uzavrel, že nárok žalobcu premlčaný nie je, preto žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

3. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a žalobcovi, ktorý bol v spore plne úspešný, priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

4. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný prostredníctvom svojho právneho zastúpenia v celom rozsahu odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie, prípadne aby napadnutý rozsudok zmenil a žalovanému priznal náhradu trov konania. Uviedol, že nesúhlasí s vyhodnotením prvoinštančného súdu o nepremičaní žalovaného nároku. Dôvodil, že ako nebankový subjekt má v predmete činnosti poskytovať úverov, za ktoré mu v zmysle zák. č. 258/2001 Z. z. patria úroky. Je preto neopodstatnené považovať konanie žalovaného ako úmyselné a smerujúce k získaniu bezdôvodného obohatenia. V danom prípade absentuje preukázanie úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť. Žalovaný v rámci predmetu podnikania poskytol žalobcovi úver, za ktorý požadoval na základe úverovej zmluvy od žalobcu zaplatiť úroky. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17Co/847/2014-104 zo dňa 16.9.2015, podľa ktorého: „Úmysel (či už priamy alebo nepriamy) musí smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu sa a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Občiansky zákonník podstatu úmyselného konania nevymedzuje, preto sa pri skúmaní úmyslu konajúcej osoby vychádza z právnej úpravy zavinenia obsiahnutej v trestnom práve. Na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi odporcu pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv, ale aby bolo nutné v každom jednotlivom prípade s poukazom na okolnosti uzavretia úverovej zmluvy preukázať, že odporca v čase uzavretia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy skutočne vedel alebo aspoň bol uzrozumený s tým, že sa bezdôvodne obohacuje. Navrhovateľ žiadne dôkazy preukazujúce úmyselné konanie odporcu za účelom získania bezdôvodného obohatenia neoznačil. Úmysel odporcu bezdôvodne sa obohatiť na úkor navrhovateľa nemožno vyvodiť len z tej skutočnosti, že odporca neuviedol do úverovej zmluvy náležitosti, ktoré podľa zákona v nej mali byť.“ Ďalej poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17Co/376/2015 zo dňa 22.6.2016, z ktorého zdôraznil, že žalovaný skutočne chcel získať odplatu vo forme úrokov za poskytnutý úver, táto skutočnosť ale nedokazuje jeho úmysel získať bezdôvodné obohatenie. Uviedol, že ak nie sú splnené podmienky pre desaťročnú premlčaciu dobu, platí trojročná objektívna premlčacia doba. Objektívna premlčacia doba plynie odo dňa, keď došlo k reálnemu získaniu bezdôvodného obohatenia, z čoho vyplýva, že objektívna doba vždy začne plynúť skôr a je rozpoznateľná na základe skutkových okolností. Zároveň subjektívna premlčacia doba musí plynúť v rámci objektívnej doby, ktorú nemožno prekročiť. Nie je možné domáhať sa svojho nároku po márnom uplynutí objektívnej doby a odvolávať sa na neuplynúcu dvojročnú subjektívnu dobu. V tomto smere žalovaný poukázal na rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 29Csp/30/2016 zo dňa 9.6.2017. Uviedol, že pri úverovej zmluve č. 5307123171 žalobca uhrádzal splátky od 24.2.2004 do 3.4.2013. Pri posúdení premlčania nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaný vychádzal zo žaloby, ktorá bola súdu doručená dňa 16.5.2017. Aplikujú trojročnú premlčaciu lehotu v zmysle § 107 ods. 2 OZ, nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia z úverovej zmluvy č. 5307123171, ktorý si uplatňuje pred lehotou 16.5.2014 je premlčaný. Žalovaný sa podporne bráni voči priznanému nároku aj námietkou premlčania v zmysle subjektívnej premlčacej doby. Ohľadne plynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej doby, treba za jej začiatok považovať práve deň, kedy sa vykonali prvýkrát úhrady bez domnelého právneho dôvodu, keďže skutkové okolnosti boli žalobcovi známe. Žalobca vedel, že plní zo zmluvného vzťahu, vedel koľko plní a komu plní, keďže pri posudzovaní

subjektívnej doby sa nevyžaduje mať znalosť právneho posúdenia veci, ale mať znalosť skutkových okolností vzťahu z ktorého sa žiada bezdôvodné obohatenie vydať (obdobne rozsudok NS SR, sp. zn. 1 Cdo 67/2011 a uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/169/2017 z 10.1.2018). Žalobca uhradil sumu požičanej istiny splátkou splatnou dňa 30.8.2010. Nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia je v zmysle subjektívnej premlčacej doby po dátume 30.8.2013 premlčaný. Zmluva medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená v roku 2003, kedy judikatúra vo veciach spotrebiteľských sporov nebola natoľko obsiahla a rôznorodá ako v súčasnosti. Je nedôvodné a nepreukázané zastávať názor, že žalovaný mal záujem úmyselne neuvádzať do zmluvy náležitosti vyžadované § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z., pretože táto skutočnosť by pre neho znamenala len sankciu v podobe bezúročnosti a bez poplatkovosti poskytnutého úveru. Úmyselné bezdôvodné obohacovanie sa pri subjekte poskytujúcom úvery je preto vylúčené. Súd sa tiež nevysporiadal so žalovaným vznesenou námietkou nedostatku pasívnej legitímácie v tomto konaní. Žalovaný svoju pasívnu legitímáciu v tomto konaní namieta z dôvodu postúpenia pohľadávky z úverovej zmluvy č. 5307123171 na postupníka, ku ktorej došlo v zmysle ust. § 526 OZ, ktorá skutočnosť bola žalobcovi oznámená Oznámením o postúpení pohľadávky z 17.11.2014. Tu žalovaný poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18.1.2012, sp. zn. 6 Cdo/214/2011. Dôvodil, že pohľadávka, ktorá vyplýva zo zmluvy č. 5307123171 zo dňa 11.9.2013, z ktorej žalobca požaduje vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.837,26 eur s príslušenstvom v tomto konaní, bola postúpená spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., na základe zmluvy o postúpení pohľadávok na spoločnosť AB 2 B.V., reg. č.: 57279667, súkromná spoločnosť s ručením obmedzeným, založená podľa právnych predpisov Holandského kráľovstva, so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933, PSČ 1077XX, Holandské kráľovstvo, ktorá je súčasným veriteľom pohľadávky. Nositeľom pasívnej legitímácie je ten, kto je nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva. Podľa § 524 ods. 1 a 2 OZ, sa namiesto pôvodného veriteľa (postupcu) dlžníkovým veriteľom stáva postupník a s postúpenou pohľadávkou prechádzajú všetky práva s pohľadávkou spojené. Veriteľom a osobou oprávnenou z ďalších práv spojených s touto pohľadávkou sa stáva postupník. Postupník sa stáva subjektom, voči ktorému možno uplatniť všetky námietky s pohľadávkou súvisiace, teda aj zaplatenie sumy 1.837,26 eur s prísl. Nakoľko žalovaný postúpil svoju pohľadávku voči žalobcovi na základe zmluvy o postúpení pohľadávok na spol. AB 2 B.V., nie je osobou pasívne vecne legitimovanou v tomto konaní. Tu žalovaný poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Komárno sp. zn. 10C/245/2016 zo dňa 19.4.2018, ktorý vo svojom rozhodnutí uzavrel, že na spoločnosť AB 2 B.V. ako na postupníka prešli postúpením pohľadávky všetky práva spojené s pohľadávkou a len voči nej možno po postúpení pohľadávky uplatniť všetky námietky, ktoré s pohľadávkou súvisia.

5. Žalobca odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalovaného podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne, pričom vychádzal z ustanovení OZ o premlčaní vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré ustanovenia o subjektívnej a objektívnej lehote premlčania v predmetnom konaní aplikoval správne a riadne, keď vyslovil, že vydanie bezdôvodného obohatenia premlčané nie je. Začiatok plynutia nie je možné spojiť s uhradením jednotlivých splátok žalobcom, pretože k týmto úkonom žalobcu neboli dané skutočnosti určujúce vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, teda ani dôvody plynutia premlčacej doby, totižto tie vznikli až vyslovením časti úverovej zmluvy za neplatnú súdom. Žalobca tiež nemá vedomosť o tom, že žalovaný v priebehu konania namieta svoju vecnú legitímáciu. Skúmanie vecnej legitímácie je pritom základom každého súdneho konania a súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán konania nenamieta. Súd sa teda s otázkou vecnej legitímácie strán vysporiadal bez ohľadu na to, či žalovaný vznášal námietku nedostatku pasívnej legitímácie, alebo nie, pričom žalovaným podaná argumentácia o dôvodoch jeho nedostatku vecnej legitímácie - postúpenie pohľadávky žalovaným na postupníka - nemá vplyv na vecnú legitímáciu žalovaného, pretože v predmetnej veci sa jedná o nárok žalobcu, ktorý je žalobca oprávnený uplatňovať práve voči žalovanej strane, a to nezávisle od skutočnosti, že prípadnou postúpenou pohľadávkou žalovaného, prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené na postupníka. Preto žalobca považuje tvrdenia žalovaného o námietke nedostatku pasívnej legitímácie za zmätok, ktoré tvrdenia sú v nesúlade s doterajšími prostriedkami procesnej obrany žalovaného, pričom žalobca poukazuje na ust. § 153 CSP o sudcovskej koncentrácii konania. Preto žalobca navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

6. Ďalšie písomné vyjadrenia strany v odvolacom konaní nepodali.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné s použitím § 389 ods. 1 písm. b) v spojení s § 391 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom odôvodnenie preskúmaného rozsudku a uplatnené odvolacie dôvody bolo posúdiť, či súd prvej inštancie na základe ním vykonaného dokazovania a realizovaného právneho posúdenia veci rozhodol vecne správne, pokiaľ žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel dôvodiac, že vzhľadom na judikovanú bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru, je žalovaný povinný preplatoť istiny úveru žalobcovi vydať, pričom toto bezdôvodného obohatenie nie je premlčané ani v subjektívnej dvojročnej ani v objektívnej trojročnej premlčacej dobe. Žalovaný v odvolaní namieťa predovšetkým nesprávne posúdenie premlčania nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia a jeho pasívnej vecnej legitímácie.

9. Prvoinštančný súd dospel v danej veci k záveru, že žalobca sa o bezdôvodnom obohatení dozvedel až na základe právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 10C/25/2015, teda dňom 11.8.2015, preto vzhľadom na to, že žalobu podal dňa 16.5.2017, dvojročná subjektívna premlčacia doba v danom prípade neuplynula. Pokiaľ ide o plynutie objektívnej trojročnej premlčacej doby uviedol len toľko, že táto nemohla začať plynúť skôr ako dvojročná subjektívna doba. Otázkou pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v spore sa súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nezaoberal vôbec. Z obsahu spisu je pritom zrejmé, že už v písomnom podaní žalovaného zo dňa 4.6.2018, doučenom súdu prvej inštancie dňa 4.6.2018, žalovaný nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie vzhľadom na postúpenie pohľadávky namieťa. Tiež z rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je žiadnym spôsobom zrejmé, na základe čoho súd ustálil, že k získaniu subjektívnej vedomosti žalobcu o tom, že došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia a kto sa na jeho úkor obohatil, došlo práve až právoplatnosťou rozsudku vo veci sp. zn. 10C/25/2015, keď súd prvej inštancie vôbec neuvádza, prečo žalobca nemohol túto vedomosť získať už skôr. Rovnako nie je zrejmé, prečo ak súd v rámci právneho posúdenia veci uvádza, že subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr ako objektívna premlčacia doba, pričom k bezdôvodnému obohateniu získanému plnením bez právneho dôvodu dochádza okamihom poskytnutia plnenia, čím je určený začiatok objektívnej premlčacej doby, potom v rámci skutkového posúdenia danej veci stroho uzavrel, že v danom prípade objektívna trojročná premlčacia doba nemohla začať plynúť skôr ako dvojročná subjektívna premlčacia doba, preto nárok žalobcu nie je premlčaný. Súd vôbec neuvádza svoj záver, odkedy teda ustálil, že objektívna premlčacia doba začala v danom prípade plynúť, ani bližšie neodôvodnil svoj záver, prečo mala objektívna premlčacia doba začať plynúť až spolu so subjektívnou premlčacou dobou, prípadne neskôr.

10. Právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je pritom jednou zo súčastí základného práva na spravodlivý proces, zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Toto právo je podľa judikatúry Ústavného súdu SR implikované aj v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Práve odôvodnenie je tou časťou rozsudku, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Dostatočné odôvodnenie je nevyhnutné aj z pohľadu práva neúspešnej strany namieťať konkrétne skutkové alebo právne závery súdu pri uplatňovaní prípadných opravných prostriedkov. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 220 ods. 2 CSP upravuje základné obsahové náležitosti a kvalitatívne požiadavky na odôvodnenie rozsudku tak, aby z neho bola zrejmá jeho opodstatnenosť, zákonnosť a spravodlivosť.

11. V zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil,

prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

12. Z uvedeného vyplýva, že súd je najmä povinný v odôvodnení svojho rozhodnutia náležite vyhodnotiť dôkaznú situáciu. Z jeho odôvodnenia by nepochybne mali vyplývať úvahy o tom, aké zistenia vyvodil z jednotlivých vykonaných dôkazov, prípadne z akého dôvodu niektoré navrhované alebo predložené dôkazy nevykonal. Pritom medzi skutkovými zisteniami súdu získanými v procese dokazovania, úvahami súdu v procese hodnotenia dôkazov a jeho právnymi závermi by mala existovať logická nadväznosť. Hodnotiacia úvaha súdu pritom nie je svojoľná, pretože súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo (§ 191 ods. 1 CSP). Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah.

13. Povinnosťou súdu je vždy sa vyrovnáť s argumentmi sporových strán, ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie. Ak sa súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiada relevantným spôsobom so zásadnou námietkou sporovej strany, treba absenciu argumentácie všeobecného súdu považovať za prejav arbitrárnosti a porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (Ústavný súd SR, sp. zn. II. ÚS 410/2006).

14. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd v predmetnej veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie si svoju povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovení § 191 CSP a § 220 ods. 2 CSP riadne nesplnil, výsledky vykonaného dokazovania náležite nevyhodnotil a svoje skutkové a právne závery dostatočne neodôvodnil.

15. Predovšetkým v odôvodnení napadnutého rozsudku absentuje vysporiadanie sa s námietkou nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, poukazujúceho na to, že svoju pohľadávku z úveru postúpil na spoločnosť AB 2 B.V. Príslušné listiny preukazujúce postúpenie predmetnej pohľadávky obsahom spisu dosiaľ nie sú. Odvolaciemu súdu sa však žiada dodať, že v zmysle ust. § 524 ods. 2 OZ, prechádza s postúpenou pohľadávkou aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené, avšak z toho vyplýva, že zmluvou o postúpení pohľadávky sa z hľadiska jej účinkov vždy prevádza iba konkrétne právo postupcu na plnenie voči dlžníkovi, nie však zmluvný vzťah ako celok. Postupník na základe cesie nevstupuje do základného obligačného vzťahu s dlžníkom, z ktorého postupovaná pohľadávka vznikla, a ktorého obsah môže tvoriť značný objem práv a povinností, ktoré nie sú postúpením dotknuté. Účastníkom pôvodného záväzkového vzťahu zostáva naďalej postupca (pozri Veľký komentár Občiansky zákonník II, vydavateľstvo C. H. Beck, 2015, str. 1805). Tiež je potrebné zdôrazniť, že podstatou bezdôvodného obohatenia je zákonom stanovená povinnosť toho, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, toto obohatenie vydať tomu, na koho úkor bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný. Právny vzťah z bezdôvodného obohatenia je samostatným vzťahom, ktorý vznikne v dôsledku porušenia iného právneho vzťahu alebo na základe určitej právnej skutočnosti. Predpokladom vzniku bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. OZ je, že niekto získal majetkové hodnoty (došlo k zvýšeniu aktív jeho majetkového stavu), a to na úkor toho, ktorého majetkový stav sa tým znížil, prípadne nedošlo k jeho očakávanému rozmnoženiu. Vznik bezdôvodného obohatenia je spájaný so súčasným vznikom záväzku, na základe ktorého je povinný ten, kto sa obohatil, vydať predmet obohatenia a zároveň ten, na koho úkor sa tak stalo, je oprávnený požadovať vydanie všetkého, o čo sa povinný obohatil. Bude preto potrebné, aby vzhľadom na tieto právno-teoretické východiská súd prvej inštancie v ďalšom konaní preskúmal, či a kedy došlo k postúpeniu pohľadávky žalovaného voči žalobcovi na postupníka AB 2 B. V. a ktorý z týchto subjektov (postupca - postupník) predmet bezdôvodného obohatenia od žalobcu získal.

16. Ďalej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia absentuje odôvodnenie začiatku plynutia objektívnej premlčacej doby v tejto konkrétnej veci. Závery súdu v jeho skutkovom a právnom posúdení sa pritom líšia, nakoľko v rámci právneho posúdenia veci súd prvej inštancie v ods. 15 uvádza, že začiatok objektívnej premlčacej doby je určený okamihom poskytnutia plnenia, následne však v ods. 16. bez ďalšieho konštatuje, že objektívna doba nemohla začať plynúť skôr ako subjektívna premlčacia doba. Ďalej súd prvej inštancie neodôvodňuje ani svoj záver, prečo mala subjektívna premlčacia doba začať plynúť práve okamihom právoplatnosti rozsudku vo veci sp. zn. 10C/25/2015, hoci predtým uvádza, že rozhodujúca je skutočná, nie predpokladaná znalosť oprávneného subjektu o tom, že došlo na jeho úkor k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Tieto svoje závery o nepremičaní nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia teda súd prvej inštancie dostatočne neodôvodnil, čo má

za následok, že jeho rozhodnutie je predčasné a arbitrárne, pretože neobsahuje dostatočné dôvody, na ktorých svoje závery založil.

17. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

18. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

19. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/1994).

20. Vady konania vymedzené v § 389 ods. 1 písm. a) až d) CSP sú porušením základného práva strany sporu na spravodlivý proces, toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj cit. čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/ a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález sp. zn. I. ÚS 226/03), treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

21. Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vporiada i so špecifickými námietkami strany; porušením uvedeného práva strany a povinnosti súdu sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

22. V danom prípade súd prvej inštancie na základe vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil, zistené skutočnosti vo vzájomných súvislostiach dostatočne nevyhodnotil. Z rozhodnutia súdu ani jednoznačne nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a prijatými právnymi závermi na strane druhej, odôvodnenie neposkytuje dostatočné, jasné a zrozumiteľné vysvetlenie vyhodnotenia zisteného skutkového stavu a aplikovaného právneho posúdenia veci.

23. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá dôvodnosť podaného odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP v závislosti od miery znemožnenia stranám realizovať ich právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

24. Nepreskúmateľnosť, či arbitrárnosť súdneho rozhodnutia musí byť napravená, pretože bráni jeho vecnému preskúmaniu; konvalidácia tohto nedostatku súdom vyššieho stupňa neprichádza z logických a systematických dôvodov do úvahy. Tomu zodpovedá aj znenie ust. § 388 CSP, ktoré odvolaciemu súdu umožňuje zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie len za predpokladu, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie. Pokiaľ teda existujú dôvody pre zrušenie rozhodnutia, čo zároveň vylučuje, aby mohlo byť rozhodnutie potvrdené, nemožno ho ani zmeniť (viď rozhodnutie NS SR 7Cdo 157/2011).

25. Keďže v danom prípade došlo nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie (neodôvodnením rozhodnutia v súlade so zákonnými požiadavkami) k znemožneniu stranám realizovať ich procesné právo na vysvetlenie dôvodov rozhodnutia v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom s poukazom na mieru zlyhania súdu prvej inštancie, ktorý skutkový stav náležite nevyhodnotil, pričom zistené nedostatky v odôvodnení napadnutého rozhodnutia v prijatých skutkových záveroch sú tak hlboké, že ich nie je možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu s použitím

ust. § 389 ods. 1 písm. b) OSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

26. Povinnosťou súdu prvej inštancie, viazaného vyslovenými právnymi názormi odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), bude v ďalšom konaní v súlade s platnou procesnou normou vykonať stranami navrhnuté a pre vec relevantné dôkazy, zistený skutkový stav potom opätovne komplexne z hľadiska pasívnej vecnej legitímácie žalovaného a námietky premlčania nároku žalobcu vyhodnotiť, na zistený skutkový stav aplikovať všetky náležité hmotnoprávne ustanovenia, potom vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je nevyhnutné náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2, 3, 4 CSP odôvodniť, t. j. vyporiadať sa so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, riadne vyhodnotiť v konaní vykonané dôkazy v ich vzájomných súvislostiach, pričom súd musí svoj myšlienkový postup v odôvodnení dostatočne vysvetliť nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na prijaté právne závery, čiže logicky kompaktným spôsobom a bez vnútorných rozporov vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval.

27. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie opätovne o náhrade trov konania, včítane náhrady trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

28. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).